

**POLGÁR VÁROS SZOCIÁLIS
SZOLGÁLTATÁS-TERVEZÉSI
KONCEPCIÓJA**

2019. – 2023.

Elfogadva a ...../2018(XI.29.) önkormányzati határozattal.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Szociálpolitikai elvek, elméleti felvetések	3.
1.1. Tendenciák	3.
1.2. A magyar társadalom előtt álló legfontosabb szociális kihívások	3.
1.3. A koncepció célja	
1.4. A koncepció feladata	
1.5. A szükségletek típusai, hierarchiája	4.
2. Polgár város demográfiai helyzete	5.
2.1. A térség demográfiai helyzete	
2.1.1. A népességszám alakulása, népsűrűség	
2.1.2. Foglalkoztatási helyzet	7.
2.1.3. A roma népesség helyzete	7.
2.1.4. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	9.
2.1.5. Az idősek helyzete	10.
3. A jogszabályi környezet bemutatása	12.
3.1. Az 1993. évi III. törvény a szociális ellátásokról és szociális szolgáltatásokról	12.
3.1.1. Szociális ellátások	13.
3.2. Szociális szolgáltatások	
3.3. Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról	14.
3.3.1. A gyermekek védelmének rendszere	14.
4. Az Önkormányzat által nyújtott személyes gondoskodást biztosító ellátások az 1993. évi III. törvény és az 1997. évi XXXI. törvény alapján	14.
4.1. Étkeztetés	15.

4.2. Házi segítségnyújtás	17.
4.3. Idősek Klubja	18.
4.4. Támogató Szolgálat	20.
4.5. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	23.
4.5.1. Családsegítés	
4.5.2. Gyermekjóléti Szolgáltatás	24.
5. Polgár Város Önkormányzatának a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos céljai	26.
5.1. Jövőkép	26.
6. Fejlesztési javaslatok, irányok	27.
6.1. Nappali ellátások, modern szolgáltatások alkalmazása	27.
6.2. Bentlakásos – Idősek Otthona – lehetőség biztosítás az idős lakosság részére	28.

1. Szociálpolitikai elvek, elméleti felvetések

1. 1. Tendenciák:

- A központosított állami újraelosztás mértéke reálértéken számottevően nem nő, a szociálpolitikai célok megvalósítására nem áll több pénz rendelkezésre.
- A szociálpolitika egyik legfajszínűsabb kérdése a szociális biztonság és a munka, foglalkoztatottság közötti egyensúly biztosítása. A minél szigorúbb segélyezési rendszer negatív következményeként egyre nő azok száma, akik semmilyen ellátásban nem részesülnek. Ezen emberek így nagyon gyorsan emberhez méltatlan körülmények közé kerülhetnek, és a társadalom elveszti a kapcsolatot velük.
- A népesedési helyzet számottevő javulása nem várható. A demográfiai mutatók jelzik, hogy társadalmunk idősödése tovább folytatódik, nőni fog az idősök száma és aránya. 2050-re várhatóan a 60 év feletiek a társadalom több mint egy harmadát teszik ki. Ezen folyamatok növelik és megváltoztatják a különféle szolgáltatásokkal szembeni elvárásokat.
- A területi, térségi egyenlőtlenségek felszámolása meghatározó feladat marad. Nőnek a Nyugat- és Kelet – Magyarország, valamint a falu-város közötti egyenlőtlenségek.
- Társadalmunk szociális állapotát, az állam szociális szerepvállalásának szükségességét meghatározza az alacsony képzettségűek munkaerő-piaci szerepvállalása. Az alacsony képzettségű emberek arányának csökkentése érdekében, a lehető legkorábbi életkorban-komplex segítő szolgáltatásokkal be kell avatkozni a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődési lemaradásának ledolgozásába.
- A társadalmi nemekkel (főként a nőkkel szembeni) hagyományos szerepelvárás erőltetése helyett a választhatóságot szükséges biztosítani. A szolgáltatásokkal, támogatásokkal a választás lehetőségét, a családi és munkahelyi kötelezettségek összeegyeztethetőségét kell szolgálni.

1.2. A magyar társadalom előtt álló legfontosabb szociális kihívások

- A társadalmi összetartozás erősítése- a magyar társadalom túlzottan megosztott, széttöredezett az iskolázottság, foglalkoztatottság, fogyasztás és életmód szempontjából.
- A nagyon kedvezőtlen népesedési folyamatok fékezése, visszafordítása – a családok megerősítésével, a gyermekvállalás feltételeinek javításával.
- A szegénység csökkentése- Európai Unió összevetésben a 27 tagország közül hazánk az összlakosság tekintetében a középmezőnyben, míg a gyereksegeénység esetében a

legrosszabb harmadban található. Meghatározó okok: iskolai végzettség, munkaerő-piaci státusz, gyerekszám, etnikai státusz, települési hierarchiában elfoglalt hely.

- A foglalkoztatottság, a munkaerő-piaci aktivitás növelése, különösen a leghátrányosabb helyzetű társadalmi csoportok számára.
- Az időskori biztonság garantálása.
- A megfelelő lakhatás biztosítása mindenki számára.
- A szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások hozzáférhetővé tétele mindenki számára, a minőségi, rugalmas, emberközpontú szolgáltatások erősítésével.
- A területi elkülönülés, szegregáció, gettósodás megfékezése.
- A hátrányos megkülönböztetés, diszkrimináció kiküszöbölése, különösen a nők, a fogyatékkal élő személyek, a cigány, illetve más nemzetiséghez tartozó emberek társadalmi integrációjának erősítése érdekében.

(Forrás: Nemzeti Szociálpolitikai Konceptió- tervezet)

1.3. A koncepció célja, hogy egy bizonyos távra meghatározza a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait és céljait, orientálja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit, továbbá az ellátási kötelezettségek keretébe tartozó feladatok tervezése, a hiányzó ellátások megszervezése és a településen vállalt feladatok megfogalmazása.

1.4. A koncepció feladata olyan döntéstervezet prezentálása, amely alkalmas arra, hogy állást foglaljon a helyi szociális szolgáltatási struktúra kialakításáról, kijelölje a fejlesztési irányokat törvényi kötelezettsége alapján az igény és lehetőség összhangjának érvényesítésével.

1.5. A szükségletek típusai, hierarchiája:

Az emberek testi-lelki-szociális szükségletei egyénenként változóak, és rendkívül széles körűek lehetnek. A szükségletekhez igazodó segítségnyújtás mértékét és formáját akkor tudjuk meghatározni, ha szerteágazó emberi szükségleteket valamilyen módon csoportosítjuk.

(Az emberi szükségletek hierarchiája Maslow szerint.)

2. Polgár város demográfiai helyzete:

Polgár települést a három megye kapujaként szokásos emlegetni, hiszen közlekedési csomópont tekintetében egyforma távolságra van a három megyeszékhelyhez Miskolc, Debrecen, Nyíregyháza. Itt található az M3 Outlet Center, mint kereskedelmi központ, valamint a Polgári Ipari Park is, jelentős betelepedőkkel.

Polgár a Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Jász-Nagykun-Szolnok megyéket magába foglaló Észak-alföldi Régió kisvárosi települése. Polgár, mint korábbi kistérségi központi település funkciójánál fogva továbbra is aktív kapcsolatot tart fent a környező településekkel.

2.1. A térség demográfiai helyzete

A régió lakossága több mint 1,5 millió fő. Hajdú-Bihar megye az ország legnagyobb megyéje. Hajdú-Bihar megye népességszáma a KSH adatai alapján 537.268 fő. Hajdú-Bihar megyében 10 járás, ezeken belül 82 település található. Polgár a Hajdúnánási Járáshoz tartozik.

2.1.1. A népességszám alakulása, népsűrűség

Polgár város közelmúltját jellemzi, illetve jövőbeni lehetőségeinek meghatározását is megmutatja a lakosság számarányának az évenkénti statisztikája. Segít a jövőbeni feladatok és helyi társadalmi szükségletek megfogalmazásában a születési és halálozási adatok értékelése, valamint a beköltözők és elköltözők számának az elemzése.

Megállapítható, hogy a természetes elhalálozás és a születési számok közötti arányszámnak megfelelően, valamint a migrációs folyamatok következtében, a város lakosság száma lassú fogyásnak indult. Míg 2010-ben Polgár város népessége 8330 fő volt, addig a 2018. évi adatok szerint a lakosság száma 8036 fő.

Születések, halálozások száma:

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018. X.31.
születések	66	72	77	74	77	83	84	85	77
halálozások	109	120	114	108	115	110	113	116	99
Lakosság	8330	8223	8167	8143	8047	8035	8047	8035	8036

A népesség életkor szerinti megoszlása:

Népesség életkora 2018. 01. 01.	Nő (fő)	Férfi (fő)	Összesen (fő)
100+	0	0	0
95-99	4	3	7
90-94	25	11	36
80-89	223	91	314
70-79	343	227	570
60-69	543	524	1067
19-59	2142	2367	4509
0-18	748	785	1533
Teljes népesség	4028	4008	8036

Polgár lakosságának a száma majd minden korcsoportban csökkenő tendenciát mutat. A népesség kormegoszlásának jövőbeni alakulása befolyásolja a munkaerő kínálatot és alapvetően meghatározza Polgár oktatására, szociális és egészségügyi hálózatára háruló feladatait. A csökkenő gyermekszámnak, a munkaképes korú lakosság csökkenő tendenciájának a megfordítása aktív várospolitikát tesz szükségessé. A migrációban kedvezőtlen a fiatal, képzett munkavállalók elvándorlása, amely egyrészt gyengíti a település munkaerő-potenciálját, másrészt hozzájárul a népesség fokozatos elöregedéséhez is.

2.1.2. Foglalkoztatási helyzet

A regisztrált munkanélküliek száma 2010.-2015. év között növekedést mutat, de a 2011. év kimagasló értékéhez képest, 2016. évtől jelentős csökkenés tapasztalható. A statisztikai adatok alapján, Polgáron az álláskereső aránya az aktív korú lakossághoz viszonyítva ez évben már 8,45 %.

Nyilvántartott álláskereső:

év	nyilvántartott álláskereső száma
	fő
2010	775
2011	873
2012	810
2013	785
2014	778
2015	703
2016	415
2017	424
2018 09. 30.	465

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által közzétett munkanélküliségi mutató a településen az elmúlt 20 évben mindig az országos átlagérték felett alakult. Ez a tendencia egyrészt a településen nagy számban élő hátrányos helyzetű csoportok, a romák és az alacsonyabb képzettséggel rendelkezők következménye. Ezért is fontos feladatunk a helyi szakképzett munkaerő itt tartása, foglalkoztatási lehetőségeinek bővítése.

2.1.3.A roma népesség helyzete:

Magyarországon a szegénység elleni küzdelem alapidokumentuma a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – Mélyszegénység, Gyermekszegénység, Romák – 2011-2020 (NTFS). Az NTFS kiemeli, hogy a szegénység korántsem csak a romákat sújtja, de a szegények között

arányaiban többen tartoznak a roma népességhez, ezért az ő felzárkózásukra külön hangsúlyt kell helyezni.

Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy a szegénység leküzdését célzó programok többségéről – részben adatvédelmi okok miatt – nem készül, nem is készülhet olyan nyilvántartás, amely bemutatná, hogy a célcsoportban milyen arányban vannak romák, így ilyen kimutatásokkal Polgár település sem rendelkezik. A dokumentum hangsúlyozza, hogy a mélyszegénység és a társadalmi kirekesztődés mérséklése komplex és hosszútávon kiszámítható megközelítést igényel. Ez az össztársadalmi érdek helyi, önkormányzati szinten is tudatos és fenntartható beavatkozásokat tesz szükségessé.

Cserti-Csapó Tibor és Orsós Anna írása szerint: „A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást.”

A nemzeti-, etnikai hovatartozás pontos adatainak meghatározásakor csak a népszámlálás adataira hagyatkozhatnánk, de az nem tekinthető pontosnak, mivel a népszámlálás egyéni bevalláson alapuló adatokat rögzít.

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak.”

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint Polgáron jelentős számú roma kisebbséghez tartozó lakos élt, szám szerint 525 fő, arányuk az állandó népességben belül 6%. A városon belül az

egy- városrészekben és utcákban él a romák aránya nagyon különböző az önkormányzat által közétett, becsült adatok szerint azonban egyértelműen a Déli városrész legnagyobb utcáiban él a polgári romák többsége. Szociális helyzetükre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre külön adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága és foglalkoztatottsága, a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb.

Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség. A szakképzetlen munkát igénylő munkahelyek megszűnésével a munkanélküliségi rátájuk jelentősen meghaladja a nem roma származásúakét.

2.1.4. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy, aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során (Fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §.). A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása. A szociális ellátások területén a fogyatékossgal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnagyobb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Magyarországon az 1990-es évtizedben jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt. A foglalkoztatottak aránya Magyarországon a fogyatékkal élők körében 2011. évi népszámlálás adatai szerint 9 százalékra csökkent.

Önkormányzatunk a fogyatékkal élők segítségének érdekében rendszeres kapcsolatot tart a Mozgáskorlátozottak Hajdú-Bihar megyei Egyesületével, valamint a Látássérültek Észak-alföldi Regionális Egyesületével. Térítésmentesen biztosítunk számukra helyiséget fogadó óra céljából.

2.1.5. Az idősök helyzete

A demográfiai mutatókból is kitűnik, hogy Polgár lakosságának elöregedése tovább folytatódik. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házasok és növekszik az özvegyek aránya, ezen belül a nők száma. Polgáron sok idős ember marad magára, mert hozzátartozói megélhetésük érdekében messze költöznek tőle. Az idős ember szellemi és fizikai aktivitása, önellátási képessége a korral arányosan csökken. Amíg korábban olyan egyszerű megoldásnak tűnt, hogy ha egy idős ember nem tud magáról gondoskodni, akkor idősök otthonába került, napjainkban már hosszú várólisták vannak a tartós bentlakásos ellátásokban. Polgár lakosságára jellemző továbbá, hogy sok a kisnyugdíjas, valamint különös figyelmet kell fordítani a beteg, a fogyatékkal élő és mozgásában korlátozott személyekre.

Polgáron az idősök számának és arányának emelkedése, a lakosság kormegoszlásának jövőbeni alakulása befolyásolja a munkaerő kínálatot és alapvetően meghatározza az oktatásra, szociális és egészségügyi hálózatra háruló feladatokat. Polgár Város Önkormányzata évek óta kiemelt feladatának tekinti a helyi szintű „idősbarát” politika kialakítását, különös figyelemmel kezeli az idős lakossággal történő együttműködést, az időskorú emberek életkörülményeit, az idősök aktivitásának megőrzését, a róluk való gondoskodást. 2012. évben létrehozta a Polgári Idősügyi Tanácsot. A szociális ellátások területén a települési támogatások körét bővítette, amelyben együttműködő partnere a Polgári CSEMETE Szociális Szövetkezet. Önkormányzatunk az otthon közeli ellátásokat szem előtt tartva alakítja támogatási lehetőségeit.

A Térségi Járóbeteg Szakellátó Intézet is növelte otthon közeli ellátásának igénybevételét, az otthoni szakápolás körében, úgymint gyógytorna, műtét utáni regenerálás.

Az önkormányzat idősügyi alapelvei, koncepciója és stratégiája

- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a különböző közszolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősök szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,

- az idősök élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is.

Önkormányzatunk idősügyi programja minden stratégiai dokumentumban megjelenik, úgymint

- Gazdasági Program (2015 - 2019.)
- Helyi Esélyegyenlőségi Program (2018.)
- Bűnmegelőzési Koncepció (2015.)

Az időskorú népesség főbb jellemzői

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- a nők hosszabb élettartama

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott szellemi leépülés.

Ennek segítésére jött létre 2013-ban a szociális kisegítő szolgáltatás, melyet közfoglalkoztatás keretében 11 fő gondozónővel végzünk, közel 80 idős embert ellátva.

3. A jogszabályi környezet bemutatása:

3.1. A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) szerint a törvény célja, hogy meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit. A helyi önkormányzatok az e törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

A szolgáltatástervezési koncepció elkészítésének kötelezettsége 2011. évben épült be a szociális törvénybe. Azóta a többszöri módosítások után kimondásra került, hogy a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója, valamint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

3.1.1.Szociális ellátások

Megállapítható, hogy Polgár Város Önkormányzata kiemelt feladatként kezeli a településen élő idős, nehéz helyzetben lévő, segítségre szoruló beteg emberek sorsát. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a gyermekeket nevelő családokra, álláskeresők, az időskorú, az egészségügyi problémákkal küzdő, hátrányos helyzetű, nehéz szociális körülmények között élő lakosokra, szociális ellátással segíti az arra rászorulókat.

A szociális ellátások rendszerét illetően 2014. év óta jelentős változások történtek.

Megnőtt a helyi önkormányzatok felelőssége a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a települési támogatások biztosításával. A jogszabályváltozásból eredő 2015. március 1-jétől megvalósult átalakítás fő elemei az alábbiakban foglalhatók össze:

- rendkívüli települési támogatás eseti jelleggel,
- rendkívüli települési támogatás meghatározott időszakra,
- havi gyógyszerkiadások viseléséhez,
- gyógyászati eszközbeszerzésre,
- elhunyt személy eltemetésének költségeihez való hozzájárulás céljából,
- gyermekvédelmi támogatásként),
- köztemetés.

Önkormányzatunk a szociális ellátások változása miatt, új szociális rendeletet alkotott, mely alapján, széles palettán nyújtja a települési támogatásokat:

- temetési költség viseléséhez nyújtott támogatás
- gyógyszer-támogatás
- szociális étkeztetés támogatása
- házi segítségnyújtás támogatása
- bérlettámogatás
- tüzelőanyag támogatás
- létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzet
- lakhatással kapcsolatos támogatás
- szennyvízbekötés támogatás
- lakókörnyezet rendbetételének támogatása
- szociális üdültetés

A helyi önkormányzat a településen élő, felsőoktatásban tanuló fiatalok részére Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíj támogatást nyújt. Az önkormányzat 2001. évben csatlakozott a kezdeményezéshez, és azóta évente átlagos 100 fő azon diákok száma, akik igénybe veszik az önkormányzat támogatását.

Önkormányzatunk a fiatalok életkezdésének segítésére lakáscélú támogatás konstrukciót dolgozott ki és működtet hosszú évek óta. A támogatás vissza nem térítendő, amellyel a városunkban letelepedni szándékozó fiatal családokat segítjük.

Ezen támogatások kizárólag önkormányzati saját bevételből kerülnek finanszírozásra.

3.2.Szociális szolgáltatások

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi-segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Szakosított ellátások: ápolást-gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, támogatott lakhatás, egyéb speciális szociális intézmény.

3.3. Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Célja: hogy megállapítsa azokat a szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzat és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek és szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

3.3.1. A gyermekek védelmének rendszere:

Pénzbeli és természetbeni ellátások

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- gyermektartásdíj megelőlegezése
- otthonteremtési támogatás

Alapellátások

- gyermekjóléti szolgáltatás
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás)

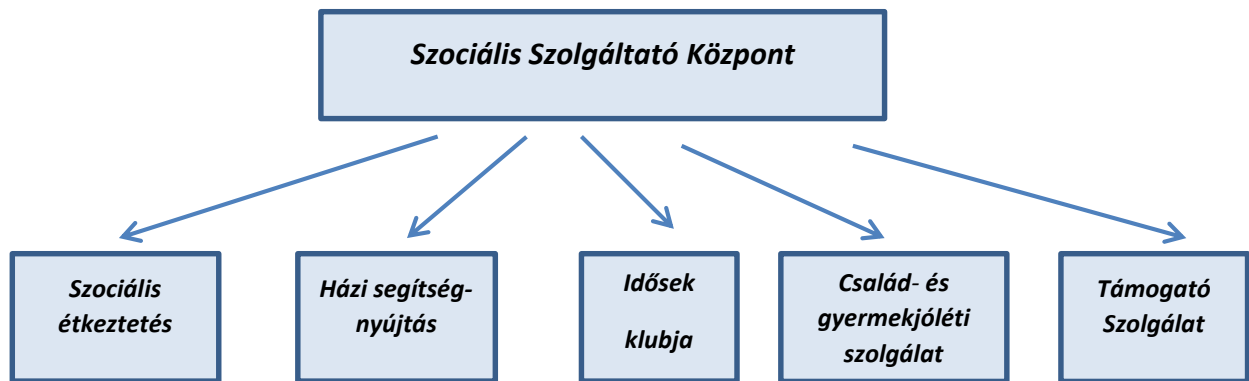
Szakellátások

- otthont nyújtó ellátás
- utógondozói ellátás
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás

Természetesen Polgár város részére nem kötelező az e törvényekben foglaltak teljes körű biztosítása, de a szükségletekhez igazodva célszerű újszerű, innovatív ellátásokat bevezetni az ellátó rendszerbe.

4. Az Önkormányzat által nyújtott személyes gondoskodást biztosító ellátások az 1993. évi III. törvény és az 1997. évi XXXI. törvény alapján.

A település a szociális alapszolgáltatási feladatainak ellátása érdekében szociális szolgáltató központot hozott létre és működtet, mely Polgár város szociális szükségleteit elégítik ki egy integrált intézmény keretében.

4.1.Étkeztetés:

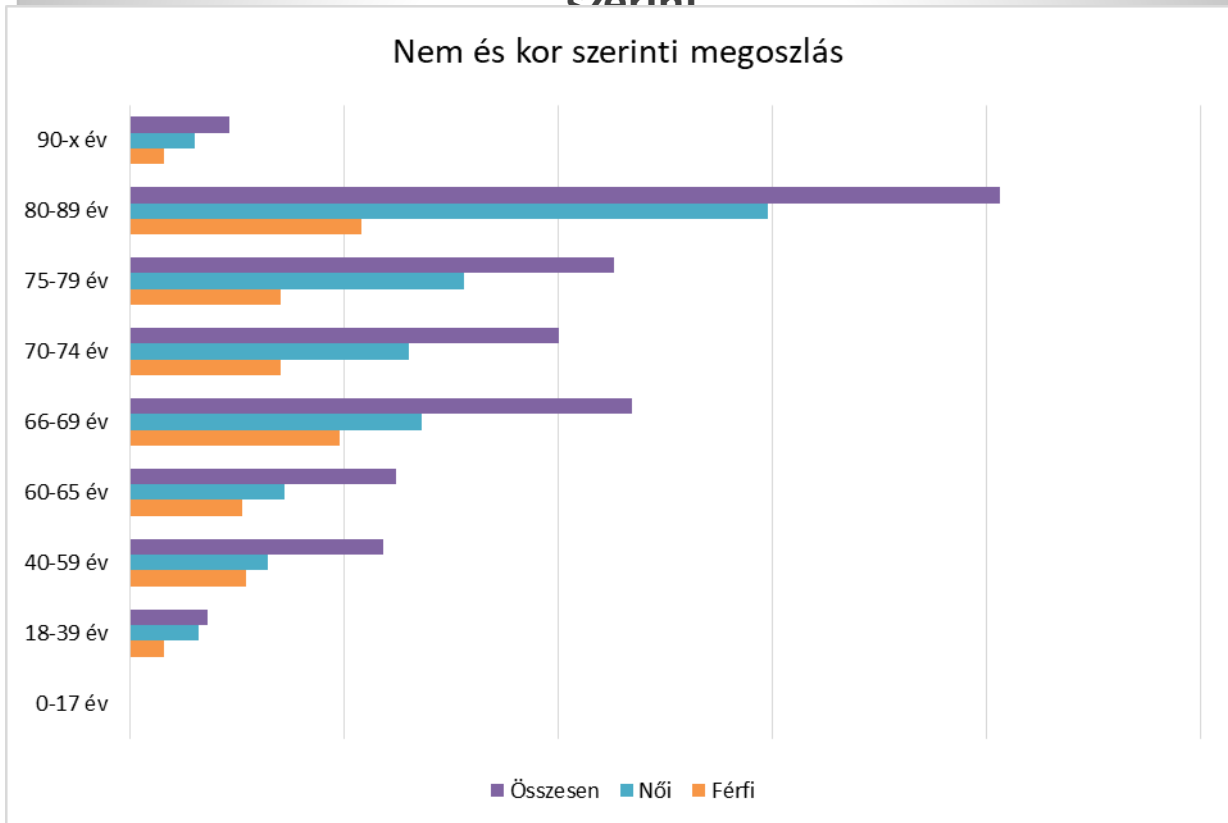
Magyarországon a családok szerkezete jelentős változáson ment keresztül. Jellemzően megszűntek a többgenerációs együttélések. A fiatalok migrációja, az idősek életkorának meghosszabbodása az egyszemélyes háztartások növekedéséhez vezettek. Az étkeztetés a szociális alapszolgáltatások egyik pillére, mellyel a saját lakókörnyezetben töltött idő meghosszabbítható. Polgár Város Önkormányzata szociális étkeztetés keretében azon szociálisan rászorult személyek legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik, akik azt önmaguk, ill. eltartottaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk vagy szociális rászorultságuk miatt.

Az étkeztetés Polgár Város Önkormányzatának Városgondnoksága fenntartásában üzemelő főzőkonyháról biztosított, vásárolt élelmezés alapján. A konyha engedélyezett főzési adagszáma 600 ebéd/nap. Az ellátás a hét 5 munkanapján igényelhető. Az étkezők között a legtöbben azok vannak, akik koruk, ill. egészségi állapotuk miatt jogosultak a szociális étkezés igénybevételére. Az alapszolgáltatás igénybevételi formáiban – helyben fogyasztás, a kiadagolt étel elvitele, valamint a kiadagolt étel házhoz szállítása –, jogszabályban előírtak szerint nem történt változás. Az étel házhoz történő szállítása Volkswagen Caddy típusú gépjárművel történik, valamint 5 fő tiszteletdíjas társadalmi gondozó is segíti az ebéd kiszállítását.

2017. évben 51 % kiszállítással, 47% elvitellel és 2%-a helyben fogyasztással vette igénybe a szolgáltatást.

Étkezők megoszlása igénybevétel módja szerint

Az ellátottak száma minden korcsoportban a női nem irányába tolódik el.

4.2.Házi segítségnyújtás

A településen egyre több idős ember él egyedül, vagy időskorú társával. A megváltozott családstruktúra, a társadalmi és gazdasági körülmények változásainak következményeként sok idős ember szorul szociális gondoskodásra és egészségügyi támogatásra.

A szociális alapszolgáltatások egyik formája a házi segítségnyújtás, melyet valamennyi önkormányzat- a lakosságszámtól függetlenül- köteles biztosítani.

A házi segítségnyújtás, mint alapszolgáltatási formával az idős ember önálló életvitelének megtartása, a saját környezetében való gondozás a cél. A gondozás célja és feladata az ellátást igénylő ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás. A segítségnyújtás mértékét, terjedelmét, gyakoriságát és formáját minden esetben a segítséget igénylő ember testi, lelki és

szociális állapota határozza meg. Az ellátás a hét 5 munkanapján biztosított. A szolgáltatás alapvető gondozás és az alapápolás körébe tartozó feladatokat lát el. Segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénés körülményeinek megtartásában. A házi segítségnyújtás igénybevételel megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.

A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- a szociális segítség keretében meghatározottak szerinti feladatokat.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybevevő fizikai, mentális, szociális szükséglete a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Az ellátottak kor és nem szerinti megoszlása 2017. évben:

Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen
0-5	0	0	0
6-13	0	0	0
14-17	0	0	0
18-39	0	0	0
40-59	4	1	5
60-64	0	3	3
65-69	1	6	7

70-74	1	10	11
75-79	3	10	13
80-89	10	44	54
90-x éves	2	6	8
Összesen:	21	80	101

4.3. Idősek Nappali Ellátása

A nappali ellátás Polgár város közigazgatási területén élő és tartózkodó időskorúak vagy egészségi állapotuk miatt mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére napközbeni tartózkodásra nyújt lehetőséget a hét 5 munkanapján. A szolgáltatás célja az, hogy a saját otthonában élő, idős, illetve egészségi állapota miatt rászoruló személyek számára lehetőséget biztosítson mindennapi életük nehézségeinek leküzdésére; továbbá tartós vagy időleges hátrányaik ellenére, társadalmi hasznosságuk fenntartása és tudatosítása érdekében a szabadidejük hasznos eltöltésére nyújtson ösztönzést. A társadalmon belüli izolációjuk csökkentését pedig emberi kapcsolataik fenntartásával, valamint kiszélesítésével szolgálja, megakadályozva ezzel többek között az elmagányosodásukat.

Az Idősek nappali ellátásába felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára figyelemmel az intézmény szolgáltatására jogosult.

A szolgáltatás biztosítja:

- szabadidős programok szervezését,
- szükség szerint egészségügyi ellátás megszervezését, a szakellátáshoz való hozzájutás segítését,
- hivatalos ügyek intézésének segítését,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítését,
- az igényelt egyszeri meleg étkezést, (kornak és egészségi állapotnak megfelelően)
- szabadidős programok szervezését, sajtótermékek, könyvek, kártya, társasjátékok, tömegkommunikációs eszközök biztosítását, rendezvények szervezését,
- az egészségügyi ellátás körébe felvilágosító előadások szervezését, tanácsadást az egészséges életmódról, mentális gondozást,
- természetbeni adományok juttatását.

Az Idősek nappali ellátása alábbi programokat szervezi, amennyiben az ellátottak körében ezekre igény merül fel:

- színház - mozi látogatás, kirándulások megszervezése, lebonyolítása,
- hagyományörző fesztiválokon az amatőr csoportok fellépésének szervezése,

- igény szerinti rendezvényekre való felkészítés, műsorok összeállítása, betanítása.

A fentiekén túl egyéb eseti igények felmérése, megvalósulásának segítése (névnapok, születésnapok közös ünneplésének lehetőségének biztosítása).

Az ellátottak nem és korcsoport szerinti megoszlása 2017. évben:

<i>Életkor</i>	<i>Férfi</i>	<i>Nő</i>	<i>Összesen</i>
18-39	0	0	0
40-59	1	3	4
60-64	1	5	6
65-69	4	13	17
70-74	1	12	13
75-79	1	12	13
80-89	2	8	10
90-X	0	1	1
Összesen	10	54	64

A korcsoporti bontást összehasonlítva az előző évek adataival, megállapítható, hogy egyre inkább fiatalodott az ellátást igénybevevők csoportja, mely a klubéletre igen pozitív hatást gyakorol. A településen élő lakosság részéről az ellátás iránt növekvő igény mutatkozik. A jelenleg rendelkezésre álló épületben azonban a kapacitás bővítése nem kivitelezhető.

4.4. Támogató Szolgálat

Polgár Város Önkormányzata önként vállalt feladatellátás keretében működteti a támogató szolgálatot. A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek saját lakóhelyükön, lakókörnyezetükben való ellátása, személyre szabottan, lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális személyes segítségnyújtás biztosításával mindennapi életük segítése. A társadalmi hátrányok csökkentése érdekében, és a fogyatékkal élő társadalmi aktivitását növelő módon végzett segítő, támogató szolgáltatás a cél, amelyet a szolgáltató a jogosult személy lakásán és azon kívül egyaránt végez. A támogató szolgáltatás a gondozás, készségfejlesztés, tanácsadás, szállítás, felügyelet, gyógypedagógiai segítségnyújtás, háztartási segítségnyújtás és esetkezelés szolgáltatási elemeket biztosítja.

Feladatai:

- az ellátási területen élő valamennyi fogyatékos személy felkutatása,
- személyi segítő szolgálat szervezése és működtetése,
- szállító szolgáltatáshoz való hozzájutás megszervezése,

- tanácsadás, ügyintézés, gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás segítése,
- közösségi, kulturális és szabadidős programokban való egyenjogú részvétel elősegítése,
- a fogyatékkal élő személy általános egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájutásának biztosítása, állapotjavító és megőrző szolgáltatás közvetítése,
- a munkavállalást, munkavégzést segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

A támogató szolgáltatás kapcsolata az egyéb szociális szolgáltatásokkal:

A Támogató Szolgálat az intézmény szervezeti egységeként folyamatos, napi kapcsolatban áll az intézmény által nyújtott szolgáltatásokkal, valamint más települések szolgáltatói által biztosított alapszolgáltatásokkal. A feladatok így egymást kiegészítve, erősítve, komplexen működnek együtt a szolgáltatást igénybe vevő egyéni igényeinek megfelelően.

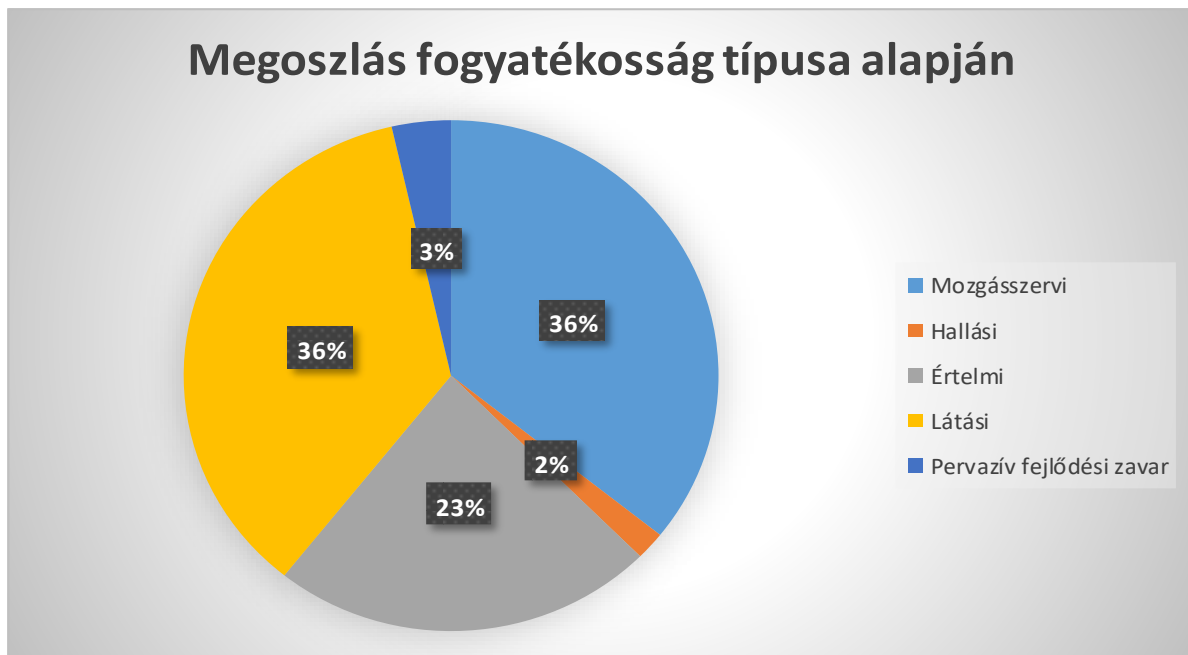
Ellátottak köre:

A Támogató Szolgálat igénybevételére jogosult az ellátási területen életvitelszerűen tartózkodó súlyosan fogyatékos személy, aki: mozgásszervi, érzékszervi, mentális, vagy egyéb fogyatékosága miatt a társadalmi életben való részvételében tartósan korlátozott, s ennek kompenzálásához támogató szolgáltatásokra van szüksége.

A szolgáltatás valamennyi fogyatékosági csoportba tartozó személyre kiterjed, így:

- mozgásfogyatékkal,
- látásfogyatékkal,
- hallásfogyatékkal,
- értelmi fogyatékkal élő,
- pervazív (autista) fejlődési zavarban szenvedő,
- halmozott fogyatékkal élő személyekre.

Ellátottak jellemzői 2017. évben:

(mozgásszervi 36%, hallás 2%, értelmi 23%, látás 36%, pervazív 3%)

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében a támogató szolgáltatás igénybevétele során szociálisan rászorultnak minősül az a súlyosan fogyatékos személy, aki:

- fogyatékosági támogatásban,
- vakok személyi járadékában,
- magasabb összegű családi pótlékban részesül.

A szolgáltatás igénybevételéhez a súlyos fogyatékosági állapotot igazolni lehet:

- az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal
- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

A feladatellátás szakmai tartalma:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet 39/A.§ által meghatározott feladatokat látja el:

- személyi segítő szolgálat működtetése,
- szállító szolgálat működtetése.

Személyi segítő szolgálat

A szolgáltatás szakmai tartalma megfelel az 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben előírt jogszabályi követelményeknek, így a fogyatékos személy aktív közreműködésével segítséget nyújt a higiénias, életviteli, életfenntartási szükségletek kielégítésében, valamint az önálló munkavégzés, tanulmányok, kulturális, művészeti, sport és szabadidős tevékenységek gyakorlásában. A Szolgálat munkatársai a fogyatékkal élő személy állapotának és igényeinek megfelelően, az egyéni szükségletekhez igazodva, az elláttal, vagy annak hozzátartozójával, törvényes képviselőjével közösen határozzák meg az ellátás módját, tartalmát.

E részzolgáltatás részeként a Szolgálat az alábbi területeken nyújt segítséget:

- fogyatékkal élő személyek számára jogszabályok által biztosított támogatási lehetőségek, jogsegély lehetőségek, civil szervezetekkel való kapcsolatteremtés,
- alapszolgáltatások és szakosított ellátások elérésének lehetőségei,
- rehabilitációs, fejlesztési és rehabilitációs lehetőségek,
- gyógyászati segédeszközök beszerzésének lehetőségei,
- speciális képző intézményekkel, szervezetekkel való kapcsolatteremtés.

Szállító Szolgálat

A szállító szolgálat az ellátottak egyéni igényeit figyelembe véve az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutást hivatott biztosítani, igény szerinti – előzetes egyeztetés alapján – időpontban, szükség esetén személyi segítővel.

4.5. Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás

4.5.1. Családsegítés

A jogszabályváltozások eredményeként 2016. 01. 01.-től a családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató keretében működik.

A családsegítés feladatát Polgár Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltató Központjának Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdésének feladatait, valamint a Gyvt. 39. és 40. §- a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A szolgáltatás célja: Az ellátási területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyek, családok életvezetési képességének megtartása, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Figyelemmel kíséri a lakosság életvezetését, az egyén és család között felmerülő konfliktusokat, kutatja a konfliktus megoldási módokat.

A szolgáltatás elsődleges célcsoportja:

- időskorúak, nyugdíjasok
- fogyatékkal élők
- pszichiátriai betegek
- szenvedélybetegek
- munkanélküliek, aktív korú nem foglalkoztatott személyek
- veszélyeztetett családok, gyermekek.

Regisztrált problémák:

- több probléma együttes előfordulása (sokproblémás családok),
- anyagi probléma (megélhetéssel, lakhatással összefüggő, krónikus munkanélküliség),
- önálló ügyintézésben való bizonytalanság, információhiány,
- foglalkozással, munkahelykereséssel kapcsolatos nehézségek,
- életviteli (változókéony férfikapcsolatok az anya életében),
- családi kapcsolati (házassági konfliktusok),
- szülői elhanyagolás, lelki-mentális problémák,
- gyermeknevelési problémák (iskolakerülés, gyenge teljesítmény),
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, magatartászavar, teljesítményzavar,
- családon belüli bántalmazás, szenvedélybetegség.

4.5.2. Gyermekjóléti Szolgáltatás

A jogszabályváltozások eredményeként 2016. 01. 01.-től a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében működik. Az új intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, a gyermekjóléti szolgálat feladatait pedig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény tartalmazza. A két törvény szakmai végrehajtási rendeletében került szabályozásra a részletes szolgáltatástartalom, valamint a feladatellátás tárgyi és személyi feltételei.

A Gyermekjóléti Szolgálat a működési területén élő gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítésére irányuló tevékenység. Célja a veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, és a már családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése.

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A gyermekek védelmét ellátó szervek és személyek a gyermekek mindenekfelett álló érdekeit és törvényben elismert jogait figyelembe véve járnak el.

Az alapellátás célja, hogy a gyermek és családja lakóhelyén kaphassa meg mindazt a támogatást és segítséget, amely a gyermekek jóllétéhez szükséges.

Gyermekjóléti alapszolgáltatás

A gyermekjóléti alapszolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja

- a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését,
- a helyettes szülői hálózat szervezését,
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetését.

A gyermekjóléti szolgálat – az 1997. évi XXXI tv. 40. § értelmében – a szolgáltatásokat

- ellátások teljesítésével (gondozással),
- ellátások közvetítésével (szolgáltatás),
- szervező tevékenységgel (szervezéssel) biztosítja.

A közvetítői tevékenység különböző formában nyilvánul meg:

- a kliens segítése valamely ellátás igénybevételében,
- közvetítés a kliens és a szolgáltató között.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott ellátásra a településen élő minden lakos jogosult.

A család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységének száma 2017. évben:

Megnevezés		Szakmai tevékenységek halmazott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás		321	211
Tanácsadás		653	402
Segítő beszélgetés		604	396
Ügyintézéshez segítségnyújtás		1018	458
Családlátogatás		1082	274
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	pénzbeli	151	109
	természetbeni	406	203
Közvetítés	másik szolgáltatáshoz	0	0
	család- és gyermekjóléti központhoz	7	7
Esetmegbeszélés		24	12
Esetkonferencia		16	20
Esetkonzultáció		211	81
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés		41	41
Adományközvetítés		10	133
Pszichológiai tanácsadás		93	24

5. Polgár Város Önkormányzatának a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos céljai

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos célok:

- a városlakók szociális biztonságának megteremtése,
- a szociális szolgáltatások közelebb kerülése az ellátottakhoz,
- a szociális és gyermekjóléti intézmények jogszabályok szerinti működésének biztosítása,
- az önkormányzat ellátási kötelezettségének teljesítése.

A fenti célok megvalósítása érdekében az önkormányzatnak az alábbi feladatokat és programokat kell megvalósítania:

- Első ütemben a szociális alapszolgáltatásokat ellátó Polgári Szociális Központ tárgyi feltételeinek javítása, minőségi fejlesztése, a szolgáltatások elérhetőbbé tétele.
- Modern, egy épületbe integrált Szociális Központ létrehozása (Polgár Kiss Ernő út 8.), melyben minőségileg megújult szociális szolgáltatások kaphatnak elhelyezést.
- Az Idősek Nappali Ellátása szolgáltatásnál kapacitás bővítés megvalósítása, mely a fent említett intézmény létrehozásával megvalósítható.
- Jelenleg hiányzó, létrehozandó intézménytípus működtetése Bentlakásos - Idősek Otthona - kialakítása második ütemben (Polgár Kiss Ernő út 8.) a tetőtér beépítésével.
- A hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra való beilleszkedésének támogatása, a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása, koordinálása.
- A család- és gyermekvédelmi tevékenység javítása, a családos hajléktalanság kialakulásának megakadályozása.

A fentiek megvalósításához az intézmény fejlesztési elképzeléseit a képviselő-testület által már elfogadott döntésnek megfelelően végre kell hajtani, ezek pénzügyi fedezetét meg kell találni, illetve a megvalósítást megfelelően ütemezni kell. Mindezekhez figyelembe kell venni a határidőket, az ágazati jogszabályokban foglalt előírásokat, de egyes szolgáltatások fejlesztéséhez elemezni kell a demográfiai adatokat és változásokat is.

5.1. Jövőkép

- Polgár város Esélyegyenlőségi terve korrekt módon megfogalmazta a jövő feladatait, mellyel teljes mértékben egyet érthetünk. Eszerint:
- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a társadalmi elvárásoknak megfelelően beilleszkednek.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményein javítani tudjunk.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek tehetséggondozását, és képességfejlesztését.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősek és egyedülállók biztonságára, mentális állapotára.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők társadalmi elfogadtatására.

6. Fejlesztési javaslatok, irányok

Polgár város szociálpolitikai fejlesztési irányai két, egymásra épülő rendszerben határozhatók meg.

Az ország jelenlegi társadalmi-gazdasági helyzetét figyelembe véve ezek az irányok a következők:

- I. Modern, egy épületbe integrált Szociális Központ létrehozása, megújult, kapacitásában bővített szociális alapszolgáltatások.
- II. A szociális alapszolgáltatást nyújtó intézményhez integrálva létrehozni a bentlakásos idősök otthona szakosított ellátási formát.

6.1. Nappali ellátások, modern szolgáltatások alkalmazása

A saját otthonában élő lakosság számára korszerű, a kor követelményeinek megfelelő nappali ellátást szükséges biztosítani. Ennek a koncepciónak két iránya lehetséges: infrastrukturális fejlesztés és új programok, modern projektek megvalósítása és bevezetése.

A szociális szolgáltatások mellett célszerű új, modern projektek alkalmazása is, mint az idős lakosság részére az időskori aktivitást biztosító programok bevezetése, demens nappali ellátás megvalósítása, a roma lakosság szocializációjának fejlesztése:

Egészségmegőrzés

Irányelveink közé tartoznak az idősbarát, biztonságos környezet megteremtése az időskori fogyatékoságból származó terhek, a krónikus betegségek és korai halálozás megelőzésére és csökkentésére, a dohányzás elleni küzdelem, az egészséges táplálkozás, a különböző szűrővizsgálatok terjesztésével az egészségvédelmi faktorok növelése és a kockázatok csökkentése. E feladat megvalósult a Járóbeteg Szakellátó Intézet keretében működő Egészségfejlesztési iroda közreműködésével.

Biztonságra törekvés

Családok, elesett idős emberek élnek külterületeken, a legkülönbözőbb környezetben, fokozottan veszélyeztetett közegben.

A szomszédok egymásra figyelése sokat segíthet az elmagányosodott idősök segítése terén.

A nappali ellátás tekintetében új irány lehet a demens, idős lakosság ellátása. Célszerű feltérképezni a demencia megbetegedésben szenvedő lakosok számát, és szükség esetén számukra demens nappali ellátást biztosítani.

6.2. Bentlakásos idősök otthona lehetőség biztosítása az idős lakosság részére

Jogos igény az idősödő lakosság részéről, hogy elmagányosodása, romló egészségügyi állapota esetén az intézményi elhelyezés lehetőségét helyezze gondolkodása előterébe. A házi

segítségnyújtás alapszolgáltatással a 24 órás felügyeletet igénylő, valamint a hétvégi igénnyel is jelentkező ellátottak gondozása továbbra sem megoldott. Az idős emberek jellemzője, hogy ragaszkodnak megszokott környezetükhöz, lakóhelyükhöz és nem szívesen költöznek más városba akár családjukhoz, akár bentlakást nyújtó intézménybe. A lakossági szükségletek kielégítése, valamint a komplex ellátás minél tökéletesebb megvalósítása érdekében célszerű a bentlakásos intézményi elhelyezés létrehozása, mely növelhetné Polgár Város lakosságának megelégedettségét. A társadalmi és gazdasági változások egyre több olyan intézmény meglétét teszik szükségessé, amelyek a gondozást komplex módon valósítják meg.

Mivel a lakosság részéről továbbra is elvárás a szakosított ellátás megszervezése, így az erőforrásokat a megvalósítás finanszírozása céljából összpontosítani kell.

Polgár, 2018. november 29.